

Иқтисодий-хукукий газета

НОРМА МАСЛАХАТЧИ

2005 йил июлдан чиқа бошлаган

Конун ижодкорлари нималар устида ишлашмоқда

22 апрель куни Олий Мажлис Конунчиллик палатасининг навбатдаги мажлисида қўйидаги қонун ҳужжатлари кўриб чиқилди ва қабул қилинди:

• «Фуқароларнинг давлат пенсия таъминоти тўғрисида»ги Ўзбекистон Республикаси Конунининг 28-моддасига, шунингдек Ўзбекистон Республикаси Солиқ кодексининг 180 ва 275-моддаларига ўзгартишлар киритиши ҳақида» (Ўзбекистон Республикасининг айрим қонун ҳужжатларига ўзгартишлар киритиш тўғрисида) (иккинчи ва учинчи ўқиш);

• «Ўзбекистон Республикасининг Маъмурий жавобгарлик тўғрисидаги кодексига қўшимчалар киритиш ҳақида» (иккинчи ва учинчи ўқиш);

• «Аҳолини ва худудларни табиий ҳамда техноген ҳусусиятли фавқулодда вазиятлардан муҳофаза қилиш тўғрисида»ги Ўзбекистон Республикаси Конунига ўзгартишлар киритиши ҳақида» (иккинчи ва учинчи ўқиш);

• «Ўзбекистон Республикаси билан Уммон Султонлиги ўртасида ҳамкорлик ва муносабатлар асосла тўғрисидаги битимни (Масқат, 2009 йил 5 октябрь) ратификация қилиш ҳақида» (биринчи, иккинчи ва учинчи ўқиш).

Депутатлар шунингдек Ҳисоб палатасининг 2009 йил юзасидан ҳисботини тингладилар ва муҳокама этдилар. Ҳисбот Палата раисининг ўринбосари Қаҳрамон Ақмалов томонидан тақдим этилди.

ДАВЛАТ БЮДЖЕТИНИНГ АУДИТОРЛАРИ

Ўтган йилги Давлат бюджети ижроси тўғрисидаги ҳисботнинг ташқи аудити, келаси йилга мўлжаллананаётган бюджет лойиҳасининг экспертизаси ҳамда давлат маблағига у ёки бу даражада дахлдор турли тузилмалардаги ҳар хил йўналишдаги туркум назорат тадбирлари. Ҳисоб палатаси ҳар иили ана шу масалалар билан шугулланади. Ходимлари унча кўп бўлмаган бу идора (унинг штати раисин ҳам кўшиб ҳисболовандан 20 ходимдан иборат¹) 2009 йилда тегишинча 2008 йилги ва 2010 йилга мўлжалланган бюджетлардан ташқари Молия ва Мудофаа вазирliklarini, тўртта сиёсий партияни, Президент ҳузуридаги Давлат ва жамият курилиши академиясини, давлат мақсадли жамғармаларини, баъзи вилоят солиқ ва молия бошқармаларини «Ўзсаноатқурилишбанк» очиқ акциядорлик-тижорат банкини, Ергодезказдастар давлат кўмитасини, «Ўзфармсаноат» тизимидағи бир қанча қўшма корхоналарни ҳамда кимё саноати тизимидағи акциядорлик жамиятларини тафтиш қилиб, ишини ўрганди... Идорангиздаги бош бухгалтер ишга кўмилиб кетганини зорлангудек бўлса, Ҳисоб палатаси амалга оширган тадбирларни шунчаки санаб ўтиш билан уни ҳовуридан тушириб қўйишингиз мумкин. Юқорида санаб ўтилганларга ўхшаш обьектлардан жами 47 таси Ҳисоб палатаси текширувидан ўтди!

2008 йилги Давлат бюджетининг ижроси тўғрисидаги ҳисбототи баҳс-мунозарага сабаб бўлмади. 2010 йилга мўлжалланган бюджет лойиҳаси ҳам қайта-қайта синчилаб ўқиб чиқилиб, даромадлар қисми бўйича ҳам, харажатлар қисми бўйича ҳам қаноатланарли деб топилди. Назорат тадбирлари келганда, табиийки, «аниқланди, қўшимча ҳисоблаб чиқарилди ва ундириб олинди» сингари атамалар бот-бот тилга олинди.

Текширилган кўпгина муассаса ва идораларда турли даражадаги камчилик ва молиявий қоидбузарликлар аниқланди. Уларнинг жами суммаси 62,5 млрд сўм деб баҳоланди. Қиёслаш учун айтиш керакки, 2008 йили қарийб шу микдордаги сумма сурориладиган ерларнинг мелиоратив ҳолатини яхшилаш учун ажратилган эди, шу сумманинг деярли ярми бу йил электига мусика мақтабини куриш, капитал таъмиглаш ва жиҳозлаш учун бемалол етиши керак...

Энди баъзи жиҳатларга тўхталсак. Ергодезказдастар давлат кўмитаси тизимида унга алоқаси бўлмаган вазифалар билан шугуллананаётган, бошқа мавжуд тузилма ишини таракорлаётган бўғин аниқланди ва қисқартирилди (бу бўғин таъминоти бюджет маблағлари асоссиз сарфланишига олиб келган). Корхоналардан биррида ишлар кийматини белгилашда коэффициентлар ва устама баҳолар ошириб юборилганлиги, шунингдек кўпол арифметик хатолар аниқланди, булар ҳам бюджет маблағлари йўқотилишига олиб келган.

«Ўзсаноатқурилишбанк» очиқ акциядорлик-тижорат банки 495 та экспорт ва 124 та импорт контрактлари бўйича маълумотларни Ташқи савдо операциялари ягона электрон ахборот тизимида киритмаган ва бу билан қонун ҳужжатлари белгиланган тартибни бўзган. Ҳисоб палатаси мазкур банк мамлакатимиз Президентининг бир қанча қарор-

лари ва фармонларидаги валюта тушумининг бир қисми мажбурий тартибда сотишга, муддати ўтказиб юборилган дебиторлик қарзлари тўғрисидаги солиқ органларига ахборот тақдим этишга таалукли талабларни, шунингдек Солиқ кодексининг 156 ва 165-моддалари талабларини бузганлигини маълум қилди.

«Ўзфармсаноат» давлат-акциядорлик компанияси тизимидағи қўшма корхоналарга ахратилган кредит маблағларидан ўз ўрнида, белгиланган мақсадда фойдаланаётганлиги текширилганда қарийб 29,5 млрд сўмлик молиявий қоидбузарликлар аниқланди. Улар орасида маънан эскирган усуналарни сотиб олиш, кредит ресурсларини қайтармаслик ёки улардан белгиланмаган мақсадда фойдаланиш, даромадларни яшириш ва соликлар тўламаслик сингари қоидбузарликлар бор.

Электр энергияси ҳақини йиғиш вазифаларини ҳусусий операторларга ўтказиш² механизмини амалиётга жорий этиш натижаларини ўрганиш ҳам бу соҳадаги айрим муаммоларни яқол кўрсатиб берди. Ҳусусий операторлар фаолият юритадиган ҳудудларда технологик талафотлар нормативлари йўқлиги бунга мисол бўла олади. Электр энергияси истеъмолчиларидан олинган маблағлардан фойдаланиш устидан етарлича назорат йўқлигидан фойдаланиб, ҳусусий операторлар «Тошкент шаҳар электр таъминоти» очиқ акциядорлик жамиятидан кредиторлик қарзи бўлгани ҳолда гиш заводлари курилишига, «BMW» автомобиллари сотиб олишга ва ўз муассисларига молиявий ёрдам кўрсатишигул киритганлар. Ҳисоб палатаси бу операторлар истеъмолчиларнинг барча гурухларини тўла қамраб олишга муваффақ бўлмаган деб хисоблади. Натижада электр энергиясидан фойдаланганлик учун қарийб 8,5 млрд сўм тўлов олинмай қолган.

Ҳисоб палатаси томонидан аниқланган муаммолар, камчилик ва хатолар рўйхатини давом эттиравериш мумкин. Уларнинг аксарияти йилдан-йилга таракорланиб туриди. Палата уларни шунчаки аниқлаш билан йўл қўймаслика қаратилган идоравий дастурларни ишлаб чиқишида иштирок этиши билан ана шу камчиликларни тизимида тартибда бартараф этишга ҳаракат қилмоқда. Бинобарин, Ҳисоб палатаси иши самарадорлиги ортиб боргани сари унинг саъи-ҳаракати билан аниқланадиган қоидбузарликлар сони камайиб бориши керак. Ҳозирча 42 та кўрсатма тузилиб, тегишли инстанцияларга юборилди, 39 нафар мансабдор шахс эгаллаб турган лавозимидан озод қилинди, 88 мансабдорга нисбатан интизомий жавобгарлик чоралари кўрилди. 12 жиноят иши қўзғатилди.

¹Ўзбекистон Республикаси Ҳисоб палатасининг тузилмаси Президентнинг «Ўзбекистон Республикаси Ҳисоб палатасининг фаолиятини ташкил қилишини тақомиллаштириш тўғрисида»ги 2005 йил 4 апрелдаги ПФ-3592-сон Фармони билан тасдиқланган.

²Президентнинг «Иқтисодиётнинг реал сектори корхоналарини кўллаб-куватлаш, уларнинг барқарор ишлашини таъминлаш ва экспорт салоҳиятини ошириш чора-тадбирлари дастури тўғрисида»ги 2008 йил 28 ноябрдаги ПФ-4058-сон Фармони.

СОЛИҚЛАР БУХГАЛТЕРИЯ ХУКУК

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИНИ 2010 ЙИЛНИНГ БИРИНЧИ ЧОРАГИДА ИЖТИМОЙ- ИҚТИСОДИЙ РИВОЖЛАНТИРИШ ЯКУНЛАРИ ТЎҒРИСИДА

2010 йилнинг биринчи чорагида мамлакатимизни ижтимоий-иқтисодий ривожлантириш якунлари жаҳон молиявий-иқтисодий инқирозининг салбий оқибатларини бартараф этиш бўйича 2009-2012 йилларга мўлжаллаб қабул қилинган Инқирозга қарши чоралар дастурни ва Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислом Каримов томонидан белгилаб берилган 2010 йилда мамлакатни ижтимоий-иқтисодий ривожлантиришнинг энг устувор йўналишларини амалга ошириш натижасида иқтисодиётда ижобий ўзгаришлар давом этётганини кўрсатмоқда.

I. АОСИЙ МАКРОИҚТИСОДИЙ КЎРСАТКИЧЛАР

2010 йилнинг биринчи чорагида иқтисодиётни ислоҳ қилиш, мамлакатни янгилаш ва модернизация қилишни давом эттириш ва чуқурлаштириш, 2009-2012 йилларга мўлжаллаб қабул қилинган Инқирозга қарши чоралар дастурини сўзсиз бажариш ҳамда шу асосда иқтисодиётнинг юқори ва баркарор ўсиш суръатлари, унинг самарадорлиги ҳамда макроиқтисодий мувозанатни таъминлашга қаратилган комплекс чора-тадбирларни амалга ошириш орқали эришилган иқтисодиётни изчил ривожлантириш тенденциялари сакланиб қолди.

Натижада жорий йилнинг биринчи чорагида ялпи ички маҳсулот (ЯИМ) ўсиш суръатлари 7,6 фоизни ташкил қилди, саноат маҳсулотлари ҳажми 7 фоизга, жумладан истеъмол товарлари ҳажми 8,9 фоиз, қишлоқ хўжалик маҳсулотлари 6,1 фоиз, қурилиш ишлари 20,1 фоиз, чакана савдо айланмаси 8,3 фоиз, хизматлар 12,2 фоиз, ахолига пуллик хизмат кўрсатиш 13,4 фоиз, маҳсулот экспорти 22,1 фоизга ўсади.

Инфляция даражасини нисбатан паст – 3 фоиз, давлат бюджети профицитини ялпи ички маҳсулотга нисбатан 0,2 фоиз саклаш орқали макроиқтисодий мувозанат таъминланди.

2010 йилнинг биринчи чорагида
Ўзбекистон Республикасини ижтимоий-иқтисодий ривожлантиришнинг асосий кўрсаткичлари
(2009 йилнинг шу давридагига нисбатан фоиз ҳисобида)

Кўрсаткичлар	Ўсиш суръатлари
Ялпи ички маҳсулот	107,6
Саноат маҳсулотлари ҳажми	107,0
Истеъмол товарларини ишлаб чиқарish	108,9
Кишлоқ хўжалик маҳсулотлари	106,1
Қурилиш ишлари	120,1
Чакана савдо айланмаси	108,3
Пуллик хизматлар	113,4

II. МОЛИЯ-БАНК БАРҚАРОРЛИГИНИ ТАЪМИНЛАШ

Банк тизимининг устав капитали жорий йил биринчи чораги охирида 2009 йилнинг шу давридагига нисбатан 46,4 фоиз, мижозларнинг 2-бетда

1-бет

Ҳисоб палатаси
фаолияти

\$1 = 1566,44 сўм

1-3-бетлар

Биринчи чорак
якунлари

€ 1 = 2294,83 сўм

4-бет

Депутатлар қизғин
иши жараёнида

£ 1 = 2553,45 сўм

5-бет

Қонун жуҗжатларига
қисқа шарқ

¥ 10 = 166,22 сўм

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИНИ ИЖТИМОЙ-ИҚТИСОДИЙ

1-бетда
банкдаги депозитлари қолдиги 56,7 фоиз, ахолининг тижорат банклардаги маблағлари 68,7 фоизга кўпайди. Кредит ташкилотларида аҳоли депозитлари умумий миқдоридаги муддатли ва жамғарма омонатлари улуши 32,4 фоизни ташкил қилди. Натижада банкларнинг жами активлари ўтган йилнинг шу давридагига нисбатан 4,29 триллион сўмга ёки 33,3 фоизга ошиди.

Банклар ресурс базасининг янада кўпайгани уларни иқтисодиёт реал сектори корхоналарига кредит ажратишга йўналтиришни ошириш имконини берди. Банкларнинг реал секторга йўналтирилган кредит қўйилмалари қолдигари 2010 йилнинг биринчи чорагида 11,4 фоизга ўсили. Бунда ушбу кредит қўйилмаларининг 82,1 фоизи узок муддатли инвестиция кредитлари улушкига тўғри келади.

Тижорат банклари томонидан инвестиция лойиҳаларини амалга ошириш учун тақдим этилган кредит ресурслар улушки капитал қўйилмалар умумий ҳажмида 5,5 фоизни ташкил қилди. Ўтган йилнинг шу даврида эса бу кўрсаткич 2,1 фоиз бўлган эди.

Жорий йилнинг биринчи чорагида инвестиция лойиҳаларини амалга ошириш, жумладан корхоналарни модернизация қилиш, техник ва технологик янгилаш учун тижорат банкларнинг 737,2 миллиард сўмга тенг кредитлари ёки 2009 йилнинг шу давридагига қараганда 1,5 марта кўп маблағи йўналтирилди.

Накд пулсиз ҳисоб-китоблар тизимини янада ривожлантириш мақсадида мумомлагу чиқарилган пластик карточкалар сони 2009 йилнинг шу давридагига қараганда 1,74 миллион донага кўпайди ва 6,49 миллионтага етди, ўрнатилган терминаллар сони эса 32,7 мингтага кўпайди ва 60,84 мингни ташкил қилди. Бунинг натижасида пластик карточкалар орқали накд пулсиз тўловлар ҳажми 2009 йилнинг биринчи чорагидагига нисбатан 2,9 баравар ошиди, товарлар ва пуллик хизматлар учун накд пулсиз тўловлар улушки 2009 йилнинг январь-мартидаги 67 фоиз ўрнига 2010 йилнинг январь-мартида 86 фоизни ташкил этди.

III. МАМЛАКАТ РАҚОБАТБАРДОШЛИГИНИНГ ОШИШИНИ ТАЪМИНЛАШ МАҚСАДИДА ИҚТИСОДИЁТНИ ТАРКИБИЙ ТУБ ЎЗГАРТИРИШНИ ЧУҚУРЛАШТИРИШ СИЁСАТИ ДАВОМ ЭТТИРИЛДИ

Жорий йилнинг биринчи чорагида ёғочни

қайта ишлаш ва цеплюзоза-қофоз саноати (125,3 фоиз), енгил (111,0 фоиз) ва озиқ-овқат саноати (108,8 фоиз), машинасоллик ва метални қайта ишлаш саноати (107,9 фоиз) тармоқларида саноат маҳсулотлари ҳажми ўсишининг энг юқори кўрсаткичларига эришилди.

Мамлакатимиз товар ва хизматлар ишлаб чиқарувчиларининг маҳсулотларида ички талабни ноинфляциявий рағбатлантириш, корхоналар ўртасида барқарор кооперация алоқаларини ўрнатиш ва кенгайтириш, ушбу жараёнга кичик бизнес ва хусусий тадбиркорлик субъектларини жалб этиш мақсадида маҳаллийлаштириш дастурига лойиҳалар киритишнинг янги ёндашув ҳамда мезонлари ишлаб чиқилди. Шу асосда 2010 йилга мўлжалланган саноат кооперацияси асосида тайёр маҳсулотлар, бутловчи буюмлар ва материаллар ишлаб чиқариши маҳаллийлаштириш бўйича янги дастур ишлаб чиқилди ҳамда тасдиқланди.

Жорий йилнинг январь-мартида маҳаллийлаштириш дастурининг 699 лойиҳаси бўйича қиймати 996,0 миллиард сўмлик ёки ўтган йилнинг шу давридагига қараганда 23,2 фоиз кўп маҳсулот ишлаб чиқарилди. «Ўзмонтажмаксускуриш» (2,1 баравар), «Ўзбекчармпойазали» (1,9 баравар) уюшмалари, «Ўзкимёсаноат» давлат акциядорлик компанияси (1,7 баравар) ва «Ўзкурилиш-материаллари» акциядорлик компанияси (1,3 баравар) корхоналарида маҳаллийлаштирилган маҳсулотлар ишлаб чиқариш ҳажмининг энг юқори суръатларига эришилди.

Истеъмол озиқ-овқат товарларини ишлаб чиқариши кенгайтириш мақсадида тижорат банклари томонидан 2010 йилнинг 1 апрель ҳолатига кўра, истеъмол товарлари ишлаб чиқарувчи корхоналарга технологик ускуналар, хом ашё ва материаллар сотиб олиш учун 104,3 миллиард сўмлик кредит маблағлари ажратилди. Паррандацилих хўжаликларини ташкил этиш учун қиймати 12,6 миллиард сўмлик тенг (ўтган йилнинг шу давридагига нисбатан 2,2 баравар кўп) ва енгил конструкцияли иссиҳоналар ташкил қилиш учун 4,9 миллиард сўмлик (1,7 баравар кўп) кредит маблағлари ажратилди.

Озиқ-овқат ва ноозик-овқат товарлари ишлаб чиқариши кенгайтиришни рағбатлантиришга доир қабул қилинган кўшимча чора-тадбирлар самарасида жорий йилнинг биринчи чорагида истеъмол товарлари ишлаб чиқариш ҳажми 8,9 фоиз, шу жумладан, озиқ-овқат маҳсулотлари 8,7

фоиз ва ноозик-овқат маҳсулотлари ҳажми 9 фоизга кўпайди.

Маҳсулотларни экспорт қилишни рағбатлантириш, тайёр маҳсулотларни янги ташки бозорларга олиб чиқиш, шунингдек, мамлакатимизда ишлаб чиқарилган маҳсулотларнинг рақобатбардошлигини оширишга оид кўшимча чора-тадбирларнинг амалга оширилиши жорий йил биринчи чорагида товарлар ва хизматлар экспорти ҳажмини 2009 йилнинг шу давридагига қараганда 22,1 фоизга ошириш, шунингдек, ташки савдо айланмасининг 1 081,2 миллиард доллар миқдорида ижобий сальдосига эришиш имконини берди. Пахта толаси, озиқ-овқат маҳсулотлари, қора ва рангли металларни экспорт қилиш бўйича юқори ўсиш суръатларига эришилди. Карбамид, аммиак, кальцийли сода, мисли қотишмалар, ип газлама ва калава, автомобиль ва бошқа турдаги маҳсулотларни экспорт қилиш ҳажми ҳам ортди.

Жорий йилнинг биринчи чорагида кичик бизнесни янада кўллаб-куватлаш мақсадида кичик тадбиркорлик субъектларининг кредит ресурсларидан фойдаланишини кенгайтиришга доир фаол чоралар кўрилди. Тижорат банклари томонидан кичик бизнес ва хусусий тадбиркорлик субъектларига берилган кредитлар ҳажми 625,1 миллиард сўмни ташкил қилди ёки 2009 йилнинг шу давридагига нисбатан 1,4 баравар ошиди, жумладан 116,5 миллиард сўмлик микрокредитлар берилди ва бу кўрсаткич 1,5 бараварга ошиди.

2010 йилнинг биринчи чорагида рўйхатга олинган кичик корхоналар умумий сони (фермер хўжаликларини ҳисобга олмагандан) 1,3 фоизга кўпайди ва 227,2 мингтани ташкил қилди. ЯИМда кичик бизнеснинг улушки ортди – 2009 йилнинг биринчи чорагидаги 36,2 фоиз ўрнига 38,0 фоизга, саноатда 14,1 фоиздан 15,8 фоизга, аҳоли бандлиги бўйича 73,1 фоиздан 74,3 фоизга етди. Бунда кичик бизнесда саноат ишлаб чиқариш ҳажмининг ўсиш суръатлари 125,9 фоизни ташкил қилди ва бу саноат тармоғи бўйича ўтча кўрсаткичдан анча юкоридир.

Ҳисобот даврида ишлаб чиқариш соҳасига инновация технологияларини жорий этишни рағбатлантиришга доир фаол чора-тадбирлар кўрилди. Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2008 йил 15 июлда қабул қилинган «Инновацион лойиҳалар ва технологияларни ишлаб чиқаришга татбиқ этишини рағбатлантириш борасидаги кўшимча чора-тадбирлар тўғрисида»ги 916-қарори ижросини таъминлаш мақсадида III Республика инновацион фонлар, технологиялар ва лойиҳалар ярмаркаси ўтказилди ва унда 600 дан ортиқ ишланма намойиш этилди.

Ярмаркада саноат соҳаси – 240, қишлоқ хўжалиги – 200, фармацевтика ва соғлини сақлаш – 100, ахборот технологиялари – 40, таълим ва илм-фан соҳасига оид 30 та ишланма тақдим этилди.

Ярмарка давомида илмий-техник маҳсулотларни ишлаб чиқувчилар ва истеъмолчилар ўртасида янги маҳсулот ҳамда технологияларни сотиб олиш бўйича умумий қиймати 10,6 миллиард сўмлик 456 та шартнома, жумладан 2010 йилда инновация маҳсулотларини етказиб бериш учун 6,7 миллиард сўмлик 331 шартнома, 2010-2012 йилларда инновация маҳсулотларини ишлаб чиқиш учун 3,9 миллиард сўмлик 125 та

аҳдлашув протоколи имзоланди. Бундан ташки, «Алоқабанк»нинг 10 миллион доллар миқдоридаги кредити ҳисобидан 10 турдан ортиқ янги дори препаратларини ишлаб чиқариш бўйича илмий-ишлаб чиқариш бирлашмасини ташкил этиш тўғрисида меморандум имзоланди.

Хизмат кўрсатиш соҳасида инфратузилмани ташкил этиш дастурини амалга ошириш мақсадида жорий йилнинг биринчи чорагида Бандликка кўмаклашиш жамғармаси, «Микрокредитбанк» ва бошқа тижорат банкларининг кредитлари ҳисобидан 4,4 миллиард сўм йўналтирилди.

Мобиљ алоқа хизматларидан фойдаланувчи абонентлар сонининг кўпайиши ва АТСларни рақамлаштириш даражасининг оширилиши натижасида алоқа ва ахборотлаштириш хизматлари 6,1 фоизга ўсили. Микро ва истеъмол кредитлари ажратишни ривожлантириш, тўлов тизимини такомиллаштиришга доир кўрилган чора-тадбирлар, шунингдек, молия инфратузилмаси институтларни ривожлантириш молия-банк хизматлари ҳажмини 24,6 фоизга ошириш имконини берди. 320 та янги чакана савдо корхонаси ва 45 та умумий овқатланиш корхонасининг ишга туширилиши савдо ва умумий овқатланиш хизмати кўрсатишни 12,2 фоизга оширишга кўмаклашиди. Бундан ташки, жорий йилнинг биринчи чораги давомида 440 дан ортиқ майший хизмат кўрсатиш обьекти фойдаланишга топширилди.

Кишлоқ жойларда хизмат кўрсатиш ҳам жадал ривожланмоқда. Чакана савдо, умумий овқатланиш обьектлари ва майший хизмат кўрсатувчи корхоналарнинг ишга туширилиши натижасида қишлоқ жойларда 6,3 мингта иш ўрни ташкил этилди. Қишлоқ жойларда барча турдаги хизматлар улушки 27 фоизни ташкил қилди.

Иқтисодиёт бўйича кўрсатилган хизматлар ҳажми 12,2 фоизга ўсили, ЯИМда ушбу соҳа улушки 46,7 фоизни ташкил этди.

IV. ФАОЛ ИНВЕСТИЦИЯ СИЁСАТИНИ АМАЛГА ОШИРИШ

Жорий йил биринчи чорагида амалга оширилган инвестиция сиёсатига оид чора-тадбирлар етакчи тармоқларни модернизация қилиш ва техник қайта жиҳозлаш, транспорт ва инфратузилма коммуникацияларининг курдатли замонавий тармоғини ривожлантиришга қаратилган стратегик аҳамиятга эга лойиҳаларни рўёба чиқаришга йўналтирилди.

Натижада 2010 йилнинг биринчи чорагида барча молиялаш манбалари ҳисобидан 2 910,6 миллиард сўмлик капитал қўйилади. Иқтисодиётдаги капитал қўйилмалар умумий ҳажмидан ишлаб чиқариши барпо этишга 79,5 фоиз инвестициялар йўналтирилди.

2010 йилнинг январь-мартида ўзлаштирилган тўғридан-тўғри хорижий инвестициялар ҳажми 929,8 миллион долларни ташкил қилди ва бу кўрсаткич 2009 йилнинг шу давридагига нисбатан 101,2 фоизни ташкил этди. Иқтисодиётдаги капитал қўйилмалар умумий ҳажмидан ишлаб чиқариши барпо этишга 79,5 фоиз инвестициялар йўналтирилди.

Натижада 2010 йилнинг биринчи чорагида барча молиялаш манбалари ҳисобидан 2 910,6 миллиард сўмлик капитал қўйилади. Иқтисодиётдаги капитал қўйилмалар умумий ҳажмидан ишлаб чиқариши барпо этишга 79,5 фоиз инвестициялар йўналтирилди.

Жорий йилнинг биринчи чорагида

МДХ ВА БОЛТИҚБҮЙИ МАМЛАКАТЛАРИ ВАЛЮТАЛАРИНИНГ АҚШ ДОЛЛАРИ, ЕВРО ВА РОССИЯ РУБЛИГА НИСБАТАН КУРСЛАРИ

Мамлакат	Сана	АҚШ доллари		Евро		Россия рубли	
		бирлиги	курси	бирлиги	курси	бирлиги	курси
Озарбайжон	29.04.2010	1	0,8035	1	1,0618	1	0,0274
Арманистан	29.04.2010	1	385,5	1	510,59	1	13,18
Беларусь	30.04.2010	1	2961	1	3908,82	1	101,1
Грузия	29.04.2010	1	1,7614	1	2,3229	1	5,9952
Қозогистон	30.04.2010	1	146,78	1	194,35	1	5,02
Қирғизистон	30.04.2010	1	45,5518	1	60,4545	1	1,5496
Латвия	30.04.2010	1	0,531	1	0,702804	1	0,0181
Литва	30.04.2010	1	2,6112	1	3,4528	10	8,9228
Молдавия	29.04.2010	1	12,5765	1	16		

БОЛАЛАР БЕМАХАДЛЮР МАСИН

Қонунчилик палатаси ёши 18 га тұлмаганлар учун үзига хос тарздаги «комендантлик соаты»ни жорий этувчи қонун лойиҳасини учинчи қында күріп чиқди ва Қонунни қабул қылди. Агар бу Қонун Сенат томонидан маъқуланса, Маъмурый жавобгарлик тұғрисидаги кодекс вояга етмаган шахслар ота-онасисдан бири ёки расмий васий кузатувисиз тунги вақтда ресторандар, қаҳвахоналар, барлар, клублар, дискотекалар, кинотеатрлар, компютер заллари, Интернет тармоғидан фойдаланиш хизматлари күрсатын учун жиҳозланған жойларда ёки бошқа күнгилочар (дам олиш) жойларда бўлишига уларнинг раҳбарлари ёки бошқа масъул шахслари йўл қўйишини тақиқловчи норма билан тўлдирилиши мумкин. Қонун лойиҳасида «тунги вақт» тушунчасига таъриф берилмаган, аммо мажлисда муҳокама асносида гап кеч соат 22 билан тонгги соат 6 ўртасида бораётганилиги англашилди. Ана шу тақиқланған вақтда юкорида айтилган жойларда бўлганилар учун вояга етмаган шахсларнинг үзига ҳеч нарса бўлмайди, аммо номи зикр этилган қайси муассаса балогатга етмаган ўспирин ёки қиз аниқланса, шу муассаса раҳбари энг кам ойлик иш ҳақининг 10 бараваридан 15 бараваригача миқдорда жаримага тортилади.

Мазкур қонуннинг лойиҳаси Баш прокуратура томонидан ишлаб чиқилған ва муҳокама учун парламентта тақдим этилган. Қонун лойиҳаси ижодкорлари кейинги вақтларда вояга етмаган шахслар томонидан маъмурый ҳукукбизарлик ҳоллари кўпайғанилиги муносабати билан бу тоифадаги фуқароларнинг тунги күнгилочар жойларда бўлишини чеклаб қўйиши мақсадга мувофиқ деб топдилар. Ўсмири өш юзлар бемахадлар – тунги вақтда дискотека ва тунги барларда тентираб ўртасида, балки ўз уйда ота-онаси назорати остида бўлиши керак – қонун лойиҳасининг ижодкорлари ҳам, Қонунчилик палатаси аъзоларининг аксарияти ҳам айни ана шу фикрда.

Қонун яратувчилар ўсмирларнинг ҳукуклари ва қонуни манфаатларини янада тўлароқ таъминлаш нуқтаи назаридан

«Фуқаролик кодексининг 22-моддасига мувофиқ вояга етгунга қадар қонуни асосда никоҳдан ўтган фуқаро никоҳдан ўтган вақтдан эътиборан тўла ҳажмда мумала лаёқатига эга бўлади.

Уларнинг ҳаёти ва соғлиғи учун зарарли одатларнинг олдини олиш, уларни маънан ва ахлоқан камол топтириш мақсадида вояга етмаган шахсларнинг тунги вақтда жамоат жойларда бўлишини тартиби сочида муаммо мавжуд ва у қонунчилик тартибида ҳал этилишини кутаётir деб ҳисобламоқдалар.

БМТ Баш Ассамблеяси томонидан 1959 йил 20 ноябрда қабул қилинган Бола ҳукуқлари декларациясидаги принципга мувофиқ болага соғлиғига ёки таълим олишига зарапли бўлган ёхуд жисмоний, ақлий ёки маънавий камолотига монелик қиладиган машгулотлар билан шуғулланишга рухсат бермаслик керак.

БМТнинг Бола ҳукуқлари тұғрисидаги конвенцияси вояга етмаган шахсларнинг дам олиш ва ҳордик чиқариш ҳукуқини эътироф этиб, бу ҳукуни бола ўз үзига мос бўлган ўйинларда ва күнгилочар тадбирлардагина иштирок этишига рухсат бериш билан чеклайди (31-мода).

Жаҳондаги кўйгина мамлакатларнинг қонун ҳужжатларида вояга етмаган ўсмири-қизларнинг тунги вақтда барларда, шунингдек сархушлик қилинадиган жойлар ва қиморхоналарда бўлишига тақиқ назарда тутилган. Болаларнинг томоша тадбирларида бўлиши бу тадбирларнинг мазмунига ва сутка вақтига қараб чекланади. Ана шу қоидларни бузувчи ҳамда бу билан болалар ва ўсмирлар тарбияси учун номақбул шароитлар яратувчи шахсларнинг жавобгарлиги ҳам белгилаб қўйилган.

Чунончи, 2002 йил 23 июнда Германияда қабул қилинган Ёшларни мухофаза қилиш тұғрисидаги қонун 18 ёшга тұлмаган болалар ва ўсмирларнинг тунги барлар ёки тунги клубларда, шуларга ўхшаш күнгилочар жойларда, шунингдек асосан қимор ўйинларига мўлжалланган оммавий ўйин заллари ёки бошқа жойларда бўлишини тақиқлади. Вояга етмаганларнинг бошқа жамоат жойлари ва тадбирларда бўлиши бундай жойларнинг тури ва тадбирларнинг

билин вояга етмаган шахсларнинг сутканинг ҳар қандай вақтда

хусусиятига, боланинг ёшига ҳамда Қонунда кўрсатилган бошқа ҳолатларга қараб чекланади. Айтайлик, 18 ёшга тұлмаган болалар ва ўсмирларнинг васийлик ёки тарбия ишлари учун ваколатли шахс кузатувисиз умумий овқатланиш жойларда соат 24 дан тонгги соат 5 га қадар бўлишига, шунингдек жамоавийликка асосланган рақс тадбирларида иштирок этишига рухсат берилмайди.

Грузиянинг «Вояга етмаган шахсларни зарапли таъсирлардан ҳимоя этиш тұғрисида»ги 2001 йил 28 сентябрдаги қонуни билан вояга етмаган шахсларнинг сутканинг ҳар қандай вақтда қиморхоналарда ва қимор ўйинларига мўлжалланган автомат ўйин хоналаридаги бўлиши, соат 23 дан соат 8 га қадар бар ва тунги клубларга кириши ман этилади.

Бундай чекловларнинг жорий этилиши мақсадга мувофиқлигини Россияга оид статистика маълумотларидан билса бўлади. Хусусан, минтақалар миқёсида қабул қилинган чора-тадбирлар натижасида вояга етмаган шахслар томонидан содир этиладиган жиноятларнинг умумий сони қисқарди.

Бироқ бизнинг бъязи депутатларимиз ушбу қонун лойиҳасини қабул қилишни ёқлаб овоз бермадилар. Бъязилиари қонун лойиҳасининг шу таҳририни муаммолари кўп деб ҳисобладилар. Уларнинг фикрича, куйидаги жиҳатлар ё мантиқ доирасида сигмайди, ёки серумамодир:

• 18 ёшга тұлмаган ёш йигит ёки қиз қонуни никоҳда бўлиши мумкин (принцип жиҳатидан Фуқаролик кодекси¹ бунга йўл қўяди), аммо ота-онасисиз уларнинг тунги дискоекага, барларга ва Интернет-кафёга киришлари мумкин эмас бўлади;

• жарима ҳаддан ташқари катта. Мисол тариқасида транспорт воситасини алкоголи ичимлик, гиёхвандлик воситаси таъсирида ёки бошқа тарзда маст ҳолатда бошқарганик Мамлурый жавобгарлик тұғрисидаги кодекснинг 131-моддасига биноан энг кам иш ҳақининг 5 бараваридан 7 бараваригача миқдорда жаримага тортилади.

КИЧИК БИЗНЕСНИ РИВОЖЛАНТИРИШНИНГ «ПАРТИЯВИЙ» ЧИЗГИЛАРИ

Кичик бизнес ҳозирги давлат иқтисодиётининг асоси, аҳолини иш билан таъминлаш ва унинг даромадларини ошириб боришининг муҳим омилидир. Кулай ишбилармонлик муҳитини барпо этиш ва кичик бизнесни кўллаб-куватлаш юзасидан мамлакатимиз раҳбарият томонидан амалга оширилаётган изчил ва сабитқадам чора-тадбирлар тадбиркорлик субъектлари сони ортиб, уларнинг ялпи ички маҳсулотдаги улуши кўпайишига, рақобат муҳити шаклланишига, товарлар ва хизматлар бозори бойиб боришига, аҳолининг иш билан таъминланиши ва бюджетга тушадиган солиқ тушумлари ортиб боришига ёрдам бермоқда.

Энг мақбул солиқ ва кредит сиёсати, кичик бизнес субъектларининг асосий моддий ресурслардан, шу жумладан юкори ликвидли моддий ресурслардан фойдаланиши осонлашганлиги, давлат тузилмалари ва назорат қилувчи тузилмаларнинг корхоналар молияхўжалик фаолиятига асосиз аралашавериши анчагина қисқарганилиги, тадбиркорлик субъектларини ғафуна ортиб, уларнинг фаолиятига давлат органлари томонидан нононий аралашув ҳолларига, бундай корхоналар фаолиятига монедик қиладиган ёки гов бўладиган қандайдир тўсиқлар юйл қўймаслик ҳисобига кўллаб-куватлаш чораларини кучайтиши шарт.

Бироқ кичик бизнес секторининг умуман олганда, иқтисодиётдаги ўрни ва аҳамияти ортиб бораётганилигига қарамай, унинг саноат маҳсулоти ишлаб чиқаришдаги улуши ҳамон пастлигича қолмокда ва 20 фоиздан ошмаяпти.

Ҳозирги вақтда кичик корхоналар мамлакатимизда барча қишлоқ ҳўжалиги маҳсулотининг 90 фоизидан ортигини этиштирмокда, қурилиш ишлари, чакана савдо тобори ва аҳолига пулли хизматлар кўрсатиши ҳажмларининг ярмидан ортигини таъминламоқда.

Ўзбекистон Президенти Ислом Каримов Вазирлар Маҳкамасининг 2009 йилда мамлакатни ижтимоий-иктисодий ривожлантириш якунлари ҳамда 2010 йилга мўлжаллан-

ган иқтисодиёт дастурининг энг муҳим устувор йўналишларига багишилган мажлисидаги маъруzasida таъкидлаб айтиди, бизнинг шароитимизда кичик бизнесни жадал ривожлантириш вазифаларини ҳал этиш бағоят муҳим аҳамиятга эгадир. Бизнинг олдимизда кичик бизнеснинг ялпи ички маҳсулотдаги улушини 2010 йилда 52,5 фоизга етказиш вазифаси турибди. Махаллий давлат ҳоқимияти органлари кичик бизнес ва тадбиркорликни ривожлантиришни кредитлаш ишларини анчагина кенгайтириш, корхоналарнинг фаолиятига давлат органлари томонидан нононий аралашув ҳолларига, бундай корхоналар фаолиятига монедик қиладиган ёки гов бўладиган қандайдир тўсиқлар юйл қўймаслик ҳисобига кўллаб-куватлаш чораларини кучайтишига, шу жумладан иқтисодиётнинг индустрисида тадбиркорликни ривожлантиришга тўғсан қўйида бўлиб турган асосий муаммолар хусусан куйидагилардан иборат:

бу соҳаларда кичик ишлаб чиқаришларни ривожлантириш инвестиция нуқтаи назаридан жозибдорлик касб этимайти;

асосий фондларнинг эскириши (емирилиши) даражаси юкори, корхоналарнинг молиявий ҳолати қаноатланарли эмаслиги натижасида технологик қайта курланиш ва ишлаб чиқариш қувватларидан фойдаланиш суръатлари паст;

молия олишда мураккабликлар барҳам топмаган;

хом ашё ва материаллар олишда ҳам ахвол шундай;

зарур инфратузилмадан эмин-

эркин баҳраманд бўлишда қийинчиликлар бор;

ирик ва кичик корхоналарнинг кооперациялашув алоқалари етарлича ривожланмаган;

малакали кадрлар етишмайди.

Афуски, амалдаги норматив-ҳукукий база унча барқарор эмаслиги, тез-тез ўзгариш ва қўшимчалар киритилиши билан ажralib турди. 2000 йилда «Тадбиркорлик фаолияти эркинлигининг кафолатлари тұғрисида»ги Қонун қабул қилинган бўлиб, унда бизнесни амалга оширишнинг ҳукукий асослари, бу соҳадаги давлат кафолатлари, тадбиркорларнинг ҳукуклигини кимоҳи қилиш ва тадбиркорлик фаолиятини давлат йўли билан кўллаб-куватлаш чоралари мухассас топган эди. Қонун нормалари 2001-2009 йиллар мобайнида ўн марта ўзгариш ва қўшимчалар киритилди. Мен мамлакатимдаги тадбиркорлик фаолиятини кучайтишига, шу жумладан иқтисодиётнинг индустрисида тадбиркорликни ривожлантириш ва рағбатлантириш тұғрисида»ги Қонун лойиҳаси ишлаб чиқиш зарур деб ҳисоблайман.

Юқорида айтилган барча вазифаларни, шак-шубҳасиз, ҳал этиш мумкин. Демократик ўзгаришлар ва ислоҳотларда тадбиркорларнинг ўзлари бевосита фаол иштирок этиши бунда асосий омил бўлиб қолса керак. Сиёсий партияларга мамлакатимизда ижро этувчи ҳоқимиятнинг бутун тизими устидан

(хукуматдан тортуб маҳаллий ҳоқимият органларигача) самарали жамоат назорати олиб боришининг ҳукукий асослари яратиб берилган. Улар бу борада муҳим роль ўйнашлари керак ва шундай кила оладилар. Партиялар ўзларининг дастурий мақсадларини тўла амалга оширишлари учун ҳам барча шароитлар яратилган. Гап улар ўзларига берилган имкониятдан мумкин қадар тўлароқ фойдаланишида қолган.

ЎзЛидеп бугунги кунда ўз депутатлари тимсолида анчагина салмоқли кучга эга (Олий Мажлиснинг Конунчилик палатасида 53 нафар депутати бор, ҳалқ депутатлари вилоят Кенгашларининг 330 аъзоси, ҳалқ депутатлари туман ва шаҳар Кенгашларининг 1906 нафар депутати бизнинг партияга мансуб). Партиялар жойларда олиб бораётган ташкилий ишлар уларнинг демократик ўзгаришларни амалга оширишдаги ҳал қилувчи кучини намойиш этмоқда.

Яқинда Хоразм вилоятининг Қўшқупир туманида тадбиркор аёлларнинг давра сұхбати ўтказилди. Тадбирда ҳалқ депутатлари туман ва вилоят Кенгашларининг аъзолари, Конунчилик палатаси депутатлари ҳозир бўлдилар. Кичик бизнесни ривожлантириш билан боғлиқ муаммоларнинг аксариетини жойларнинг ўзида мумкин деб ўйлайман. Асосий шарти қишлоқ тадбиркорлари билан давлат ҳоқимияти олий органлари ўртасида уларнинг бир-бирини боғлиқ турувчи мустаҳкам воситага айланисини таъминловчи

варигача миқдорда жаримага сабаб бўлади. 16–17 ёшли ўсмир ёки қиз тунги вақтда Интернет-кафеда бўлганлиги учун ушбу кафенинг яхси энг кам иш ҳақининг 10–15 баравари миқдорида жаримага тортилади;

• юқорида номлари тилга олинган барча муассасаларнинг эгаларида уларнинг муассасасига кириб келаётган ёшларнинг паспортини, ота-она ва болалар фамилияси бир хил бўлмаса, ота-она билан болаларнинг қариндошлик ришталарини тасдиқловчи бошқа ҳужжатларни қонунчилик асосида текшириш хукуки йўк;

• банкротликка учратиш муддоси билан бундай муассасаларни сохталик, турли найранглар билан чуб тушириш таҳдиди бор;

• ёз кезлари ёшлар кеч соат 10–11 да ҳали сайр килиб ўйнаб юрган бўлади. Хўш, кўчанинг қаҳважонадан қанақа ортиқ жойи бор? Ёш қиз ва ўсмирларнинг муассасаларда бўлишига белгиланаётган тақиқ ёшларни ўзларига ҳеч ким ҳалақит бермайдиган бошқа жой излаш ва қидириб топишига олиб борса керак;

• бу қонун коррупцияга йўл очиб бериши ҳам мумкин, чунки муайян даражада «келишувлар» бўлишидан амалда тарафларнинг ҳаммаси – ёшланглар ҳам, муассаса эгалари ҳам, назорат қўйувчи органларнинг айрим ноинсоф, нопок вакиллари ҳам бирдек манфаатдор.

Мұхокамадан сўнг парламент куйи палатаси томонидан Қонун учинчи ўқишида кўпчилик овоз билан қабул қилинди ва кўриб чиқилиши учун Сенатга юборилди.

«Норма маслаҳатчи маҳсус мухбири Юлия ЯШИНА тайёрлади.

партия ташкилотлари ва бутун депутатлик корпуси ўзаро соз ва ҳамоҳанг ишлаши керак. Минтақаларда ишлаб чиқаришни ташкил этишига кўмаклашишдан тортиб тегишли миллий қонунчилик базасини яратишга бўлган барча масалаларни депутатлар корпусининг саъи-ҳаракати билан бемалол ҳал қиласа бўлади. Шу сабабли давра суҳбати иштирокчилари партия бошлангич тузилмалари билан унинг парламентдаги фракциялари ўртасида иккита тарафлама алоқа механизмини такомиллаширишига алоҳида эътибор бердилар.

Партия тузилмалари ўзаро ҳамкорлик ҳаракатларини жуда пухта йўлга кўйишлари, бунда ҳар ким ўз вазифасини аниқ тасаввур этиши лозим. Бу гап бевосита воқеалар ўчроғи, воқеалар силсиласи марказидаги бошлангич партия ташкилотлари ва ҳалқ депутатлари туман Кенгашларига ҳам, вилоят Кенгашларидаги депутатлик гурӯҳлари ва парламентдаги фракцияларга ҳам бирдек таалуқли. «Кўйидан» олинган материаллар қонунчилик ва назорат-таҳлил ишлари учун яхшигина таянч бўлиши мумкин. Бу ҳол ЎзЛидепнинг сайловлди жараёнида берган ваъдларини амалга ошириш, шунингдек мулкдорлар синфини мустахкамлашга имкон беради. Зотан давлат ва жамият тизимини изчиллик билан ривожлантириш, давлат ҳамда ҳамоат тизимини янгилашда мулкдорлар синфида кучли мададкор йўк.

**Клара ЖУМАМОРОТОВА,
Олий Мажлис Қонунчилик палатасининг Саноат, қурилиш ва савдо қўмитаси аъзоси
(ЎзЛидеп фракцияси).**

ЯНГИ ҲУЖЖАТЛАРНИ ТАҚДИМ ЭТАМИЗ

Мазкур ва бошқа ҳужжатларнинг тўлиқ матни билан www.norma.uz сайтидаги эркин кириладиган «Қонунчиликдаги янгиликлар» руқнида танишиб чиқишингиз мумкин.

ТЕРМИНАЛ – ҲАР БИР ДЎКОНДА

Президентнинг 2010 йил 19 апрелдаги «Банк пластик карточкаларидан фойдаланган ҳолда ҳисоб-китоб тизимини ривожлантириши рағбатлантириш бўйича кўшимча чора-тадбирлар тўғрисида» ПК-1325-сон қарори билан 2010–2011 йилларда банк пластик карточкаларидан фойдаланган ҳолда нақд пулсиз ҳисоб-китоблар бўйича маҳсус жиҳозлар тармогини кенгайтириш назарда тутилган («СБХ»нинг 2010 йил 22 апрелдаги 17 (821)-сонида чоп этилган). Чунончи, республикада кўшимча равишида 24 848 та ҳисоб-китоб терминали, 161 та банкомат ва 482 та инфокиоск ўрнатиш режалаштирилмокда.

Банк пластик карточкаларидан тўловлар қабул килиш бўйича ҳисоб-китоб терминалари билан жиҳозланиши шарт бўлган чакана савдо ҳамда хизмат кўрсатиш обьектлари тўйхати кенгайтирилди. Энди унга авиация ва темир йўл чипталарини сотиш кассалари; автовокзаллар ва автостанциялар кассалари; автомобилларга ёнилғи қуийш шоҳбchalari; меҳмонхоналар; кредит ташкилотлари (кредит ўюшмалари, микрокредит ташкилотлари, ломбардлар), сугурта

ташкилотлари ва молия бозорининг бошқа субъектлари; турғун савдо шоҳбchalari, шу жумладан дорихоналар (эгалланган майдон ҳажмидан катъи назар) (олдин – савдо зали майдони 150 квадрат метрдан ортиқ бўлган турғун савдо шоҳбchalari); умумий овқатланиш обьектлари (олдин – фақат ресторанлар ва иш ҳақи тўлаш пластик карточкаларидан фойдаланиб амалга ошириладиган корхоналар ва муассасалардаги умумий овқатланиш обьектлари); аҳолидан ўй-жой-коммунал хизматлари (олдин – фақат ўй-жой-коммунал хизматлари кўрсатадиган корхоналар ҳузурида), шунингдек телефон, шу жумладан уяли телефон алоқаси хизматлари учун тўловларни қабул қилиш пунктлари; автотранспорт воситаларини вақтнчалик сақлаш жойлари; алоқа бўлимлари; маший хизмат кўрсатиш ва маданий-оммавий ҳамда томоша тадбирларини ўтказиш обьектлари ва аҳоли билан пулли ҳисоб-китобларни амалга оширувчи бошқа ҳўжалик юритувчи субъектлар киради.

Жойлардаги давлат ҳокимияти органлари, давлат ҳамда ҳўжалик бошқарувчи органлари ва тижорат банкларига 2011 йилнинг 1 январига қадар юқорида санаб ўтилган обьектларни терминаллар билан жиҳозлаш чораларини кўриш топширилган.

Ҳўжалик субъектларининг тўлов терминаллари билан жиҳозлаш ва улардан фойдаланишга оид талабларга риоя қилмаслиги назорат-касса машиналари билан жиҳозлаш ва улардан фойдаланиш тартибини, савдо

ва хизмат кўрсатиш қоидаларини бузишга тенгглаштирилади ҳамда уларга қонунчиликда белгилangan тартибда жавобгарлик юкланди.

Президент ва Вазирлар Маҳкамасининг қарорлари билан берилган, пластик карточкалар асосида ҳисоб-китобларни ривожлантириши рағбатлантиришга йўналтирилган солик ва божхона имтиёзларининг амал қилиши 2012 йилнинг 1 январигача ўзайтирилди.

Ҳужжат билан Президентнинг айрим қарорларига тегишли ўзгаришлар киритилди.

МТБ ҚОИДАЛАРИ

Давлат божхона қўмитаси, иқтисодиёт ва ташкилотларни алоқалар, инвестициялар ва савдо вазирларни, Ўзбекистон стандартлаштириш, метрология ва сертификатлаштириш агентлигининг қарори (АВ томонидан 2010 йил 19 апрелда 2097-сон билан рўйхатдан ўтказилган) билан Қандим кон гурӯҳи участкаси, Ҳаузак ва Шоди участкалари, шунингдек Кўнгирот участкасига оид маҳсулотни тақсимлаш ҳақидаги 2004 йил 16 июндаги Битим доирасида ва Ўзбекистон Республикаси Жанубий-Фарбий Хисор ва Устюрт минтақаси худудларидаги конлар бўйича 2007 йил 23 январдаги маҳсулот тақсимотига оид Битим доирасида Ўзбекистон Республикаси божхона чегараси орқали олиб ўтиладиган товарларнинг божхона расмийлаштируви қоидалари тасдиқланди.

Чунончи, инвестор ва (ёки) оператор ва уларнинг пудратчилари (юқорида кўрсатилган маҳсулот тақсимотига оид битимлар (МТБ) бўйича) томонидан олиб кирилаётган ҳамда олиб чиқилаётган қайтариладиган товарларнинг божхона расмийлаштируви учун олинадиган йиғимдан ташқари) ундирилмаган ҳолда амалга оширилади. Инвестор ва ваколатли органга тегишли бўлган табии газни, қайта ишлаш маҳсулотларини ва бошқа углеводород маҳсулотларини биргаликда экспорт қилиш, республика қонунчилигига асосан бошқача тартиб назарда тутилмаган бўлса, уларнинг номидан ва маркетинг компанияси топшириғига асосан МТБ қоидаларига мувофиқ экспорт шартномаларини ТИАИСВда рўйхатга олмаган ҳамда Ўзбекистон ваколатли банкida ва божхона органларида ҳисобга қўймаган ҳолда амалга оширилади.

Қоидаларда шунингдек эркин муомалага чиқариш учун мўлжалланган товарларни, қайтариладиган товарларни олиб кириш ва уларни тасарруф қилиш, табии газнинг, қайта ишлаш маҳсулотлари ва бошқача тартибни тасдиқланадиган ҳамда Ўзбекистон Республикаси қонунчилигига асосан ҳисобга қўймаган ҳолда амалга оширилади.

Марказий банк бошқаруви, давлат солик қўмитаси, Ўзбекистон алоқа ва ахборотлаштириш агентлигининг қарори (АВ томонидан 2010 йил 21 апрелда 2099-сон билан рўйхатдан ўтказилган) билан Тўлов агентлик тармоғи орқали жисмоний шахсларнинг тўловларини қабул қилиш тартиби тўғрисидаги низомни тасдиқланди. Унга мувофиқ, энди бош агентнинг Ўзбекистон алоқа ва ахборотлаштириш агентлигидан лицензия олиши ҳамда Марказий банкда рўйхатдан ўтётганда уни тақдим этиши назарда тутилмаган.

Низомда бош агент билан тўлов агенти/субагент ўтасидаги шартномаларни тузиш; тўловларни амалга ошириш; ўзига ўзи хизмат қилиш курилмаси орқали тўловни амалга ошириш; тўлов агентлик тармоғини дастурий ва техник таъминлаш, унинг хавфсизлигини таъминлаш; уларнинг пудратчилари орқали тўловни амалга ошириш учун кафиллик бадалини маҳсус ҳисобваракқа ўтказиш тартиби; маҳсус ҳисобвараклардаги пул маблағлари ҳисобини юритиш ва уларни ишлатиш масалалари назарда тутилган.

Ҳужжат билан Марказий банк бошқаруви, давлат солик қўмитаси ва Ўзбекистон алоқа ва ахборотлаштириш агентлигининг «Тўлов агентлик тармоғи орқали жисмоний шахсларнинг тўловларини қабул қилиш тартиби тўғрисида низомни тасдиқланаш ҳақида» ги қарори (рўйхат рақами 2002, 2009 йил 30 август) ўз кучини йўқотган деб эътироф этилди.

Қонунчиликдаги янгиликлар

лаш маҳсулотлари ва бошқа углеводород маҳсулотларининг олиб чиқилиши масалалари, инвестор, оператор ва пудратчиларнинг мажбуриятлари белгиланган.

Ҳужжат билан вазирларлар ва идораларнинг баъзи қарорлари ўз кучини йўқотган деб топилди.

2010 йил 29 апрелдан кучга киради.

ОҚСОҚОЛ ВАКОЛАТЛАРИ

Адлия вазирининг бўйруғи (АВ томонидан 2010 йил 19 апрелда 2098-сон билан рўйхатдан ўтказилган) билан Шаҳарчалар, қишлоқлар ва овлулар фуқаролар йиғинларининг раислари (оқсоқоллари) томонидан нотариал ҳаракатларни амалга ошириш тартиби тўғрисидаги йўриқнома тасдиқланди. Ҳужжат билан фуқаролар йиғинларининг раислари (оқсоқоллари) томонидан «Нотариат тўғрисида» ги Қонуннинг 25-моддасида белгиланган нотариал ҳаракатларни амалга оширишнинг қоидалари белгиланган. Уларни амалга оширишда оқсоқоллар Ўзбекистон қонун ҳужжатларига, шунингдек мазкур Йўриқномага амал қиладилар. Коқақалғостон Республикаси Адлия вазирлиги ва вилоятлар адлия бошқар

малари нотариал ҳаракатларни бажариш юзасидан фуқаролар йиғинларининг раислари (оқсоқоллари) га бевосита ҳамда жойлардаги давлат нотариал идоралари орқали услубий раҳбарлик қиладилар. Ҳужжатда шунингдек нотариал ҳаракатларни амалга оширишда оқсоқолларнинг ҳукуқ ва маҳбуриятлари белгиланган.

2010 йил 15 майдан кучга киради.

АГЕНТЛИК ТАРМОФИ УЧУН ЯНГИ НИЗОМ

Марказий банк бошқаруви, давлат солик қўмитаси, Ўзбекистон алоқа ва ахборотлаштириш агентлигининг қарори (АВ томонидан 2010 йил 21 апрелда 2099-сон билан рўйхатдан ўтказилган) билан Тўлов агентлик тармоғи орқали жисмоний шахсларнинг тўловларини қабул қилиш тартиби тўғрисидаги низомни тасдиқланди. Унга мувофиқ, энди бош агентнинг Ўзбекистон алоқа ва ахборотлаштириш агентлигидан лицензия олиши ҳамда Марказий банкда рўйхатдан ўтётганда уни тақдим этиши назарда тутилмаган.

Низомда бош агент билан тўлов агенти/субагент ўтасидаги шартномаларни тузиш; тўловларни амалга ошириш; ўзига ўзи хизмат қилиш курилмаси орқали тўловни амалга ошириш; тўлов агентлик тармоғини дастурий ва техник таъминлаш, унинг хавфсизлигини таъминлаш; уларнинг пудратчилари орқали тўловни амалга ошириш учун кафиллик бадалини маҳсус ҳисобваракқа ўтказиш тартиби; маҳсус ҳисобвараклардаги пул маблағлари ҳисобини юритиш ва уларни ишлатиш масалалари назарда тутилган.

Ҳужжат билан Марказий банк бошқаруви, давлат солик қўмитаси ва Ўзбекистон алоқа ва ахборотлаштириш агентлигининг «Тўлов агентлик тармоғи орқали жисмоний шахсларнинг тўловларини қабул қилиш тартиби тўғрисида низомни тасдиқланаш ҳақида» ги қарори (рўйхат рақами 2002, 2009 йил 30 август) ўз кучини йўқотган деб эътироф этилди.

2010 йил 1 майдан кучга к

**ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ПРЕЗИДЕНТИНИНГ
ҚАРОРИ**

**ДЕҲҚОН БОЗОРЛАРИ ВА САВДО КОМПЛЕКСЛАРИ ФАОЛИЯТИНИ
ТАШКИЛ ҚИЛИШНИ ЯНАДА ТАКОМИЛЛАШТИРИШ ЧОРА-ТАДБИРЛАРИ
ТҮГРИСИДА**

(Ўзбекистон Республикаси қонун ҳужжатлари түплами, 2010 й., 17-сон)

Республика дехқон (озиқ-овқат) бозорлари, ихтисослаштирилган ва буюм бозорлари (савдо комплекслари) фаолиятини бошқариш тизимини янада такомиллаштириш, улар томонидан кўрсатиладиган хизмат турлари ва ҳажмларини кенгайтириш, аҳолига хизмат кўрсатиш сифатини ошириш, бозорлар ва савдо комплексларида пул оқимлари тўлироқ ҳисобга олинишини таъминлаш, шунингдек, сифати паст, қалбаки ва контрабанда маҳсулотлари соилишига йўл кўймаслик мақсадида:

1. Қорақалпоғистон Республикаси Вазирлар Кенгаши, вилоятлар ва Тошкент шаҳар ҳокимликлари Ўзбекистон Республикаси Давлат солик қўмитаси, Молия вазирлиги, Монополиядан чиқариш ва рақобатни ривожлантириш давлат қўмитаси билан биргаликда:

бир ой муддатда дехқон (озиқ-овқат) бозорлари, ихтисослаштирилган ва буюм бозорлари (савдо комплекслари) паспортларини тузишини нихоясига етказиб, ушбу паспортларга уларнинг ихтисослашуви ва иш тартиби, тургун савдо нуқталари ва савдо ўринлари миқдори ва жойлашуви, уларнинг ҳудудида мавжуд бўлган инфраструктура обьектлари ва кўрсатилаётган хизмат турлари тўгрисидаги маълумотларни албатта киритсинлар;

2010 йилнинг 1 июня қадар 100 та ва ундан кўпроқ турғун савдо нуқталари ва савдо ўринлари мавжуд бўлган барча бозорлар, савдо комплекслари ва уларнинг филиалларида давлат солик хизмати органларининг ходимлари томонидан йигимнинг тўлиқлигини ҳар куни текширган ҳолда фақат банк тизими орқали бир марталик йигим ва ижара тўловлари ундирилишининг автоматлаштирилган тарзда ҳисобга олинишини мажбурий тартибда жорий қилсинлар;

2010 йилнинг 1 июня гача бўлган муддатда бозорлар ҳудудида ва уларга туташ ҳудудларда жойлашган барча автотранспорт воситаларини вақтинча сақлаш жойларининг белгиланган тартибда бозорлар ва савдо комплексларига топширилишини таъминласинлар, уларнинг назорат-касса машиналари ва тўлов терминаллари билан жиҳозланишини, шунингдек 300 та ва ундан кўпроқ турғун савдо нуқталари ва савдо ўринларига эга бўлган бозорлар ва савдо комплексларида машиналарнинг кириш ва чиқиш вақтини қайд этиб турдиган электрон ҳисоблагичлар мажбурий ўрнатилишини назарда тутсинглар;

2010 йилнинг 1 юнигача бўлган муддатда давлат ветеринария хизмати ва санитария-эпидемиология назорати органларини жалб этган ҳолда ҳар бир дехқон (озиқ-овқат) бозорида бозорга олиб келинаётган озиқ-овқат маҳсулотлари сифатининг экспресс-анализ лабораторияларини ташкил қилиб, тегишли сертификат берсинглар ва тегишли сертификатга эга бўлмаган маҳсулотларнинг сотилишини тақиқласинлар;

2011 йилнинг 1 январига қадар муддатда барча ихтисослаштирилган ва буюм бозорларини назорат-касса машиналари ва тўлов терминаллари билан жиҳозланган турғун савдо нуқталаридан иборат бўлган савдо комп-

лекслари этиб қайта ташкил қилсинлар, истеъмолда бўлган мол-мулк савдоси бўйича бозорлар бундан мустасно.

2. Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2009 йил 30 октябрдаги Р-3296-сон Фармойишига мувофиқ тузилган ишчи комиссиясининг, Ўзбекистон Республикаси Давлат солик қўмитаси, Қорақалпоғистон Республикаси Вазирлар Кенгаши, вилоятлар ва Тошкент шаҳар ҳокимликларининг 2010 йилнинг 1 июляга қадар 1-иловага мувофиқ рўйхат бўйича савдо комплекслари, дехқон, ихтисослаштирилган ва буюм бозорларида аҳоли билан пул ҳисоб-китобларини амалга оширувчи обьектларни фискал хотириали назорат-касса машиналари билан мажбурий равишда кўшимча жиҳозлаш тўгрисидаги таклифи қабул қилинсин:

3. Шундай тартиб ўрнатилсинки, унга мувофиқ: бозорлардаги савдо ўринлари жисмоний шахсларга фақат уларнинг якка тартибдаги тадбиркор сифатида рўйхатдан ўтгани тўгрисидаги гувоҳномаси мавжуд бўлган тақдирдагина берилади, ўзи етиширган қишлоқ ҳужалик маҳсулотларини, шунингдек истеъмолда бўлган товарларни сотиш ҳоллари бундан мустасно;

сотиб олинган товарлар ва хизматлар учун харидорларга бериладиган касса чекларида солик тўловчининг номи ва индивидуал рақами (ИНН), харид қилинган вақти ва санаси, товарнинг номи, унинг қиймати, касса аппаратининг рақами тўгрисидаги маълумотлар мавжуд бўлиши керак;

бозорларнинг ҳудудида ер участкалари ажратиб берилишига, шунингдек бозорга тегишли кўчмас мулк обьектларни жисмоний ва юридик шахсларга мулк қилиб топширилишига йўл кўйилмайди.

4. Қорақалпоғистон Республикаси Вазирлар Кенгаши, вилоятлар ва Тошкент шаҳар ҳокимликлари:

ҳудудий молия ва солик органлари билан келишиган ҳолда бозорлар ва савдо комплексларининг маъмурити томонидан ундириб олинадиган бир марталик йигимлар, ижара тўлови ва кўрсатиладиган хизматлар қиймати миқдорларини Ўзбекистон Республикаси Молия вазирлиги ва Давлат солик қўмитаси томонидан ҳар йили белгиланадиган минимал миқдорлардан паст бўлмаган миқдорда ҳар йили тасдиқласинлар;

Ўзбекистон Республикаси Давлат солик қўмитаси билан биргаликда бозорлар ва савдо комплексларининг раҳбарлари 2010 йилнинг 1 майига қадар муддатда бир марталик йигим, ижара тўлови миқдорлари тўгрисидаги маълумотларни, шунингдек кўрсатиладиган мажбурий хизматлар рўйхати ва қийматини тасдиқласинлар ҳамда бозорлар ва савдо комплексларига кириладиган барча жойларга осиб қўйсинлар.

5. Белгилансинки, 2010 йилнинг 1 юнидан бошлаб 2-иловага мувофиқ рўйхат бўйича товарнинг олиб кирилиши ва божхона тўловлари тўланиши фактини тасдиқлайдиган божхона декларацияси расмийлаштирилган санадан кейин 12 ой ўтгач тайёр импорт истеъмол

товарлари сотувга кўйилиши ҳамда чакана савдода реализация қилинишига йўл кўйилмайди.

Товарнинг олиб кирилиши ва божхона тўловлари тўланиши фактини тасдиқлайдиган божхона декларацияси расмийлаштирилган санадан кейин 12 ой ўтгач тайёр импорт истеъмол товарларининг реализация қилиниши савдо қоидаларини бузиш (товарларни ҳужжатлариз реализация қилиш) деб ҳисоблансан ва қонун ҳужжатларига мувофиқ жавобгарлик чоралари қўлланисин.

6. 2010 йилнинг 1 октябрдан бошлаб қўйидагиларни назарда тутувчи тартиб жорий қилинсин:

аҳоли билан пул ҳисоб-китобларини амалга оширувчи ҳужалик субъектлари томонидан қўлланадиган назорат-касса машиналари ягона техник талабларга мос келиши ва «Ўзстандарт» агентлиги томонидан белгиланган тартибда мажбурий сертификациядан ўтказилиши лозим;

сертификати бўлмаган ёки белгиланган ягона техник талабларга жавоб бермайдиган назорат-касса машиналаридан фойдаланган ҳолда чек бериш айбор шахсларни қонун ҳужжатларига мувофиқ жавобгарликка тортиш учун асос бўлади.

7. Белгилаб қўйилсанки, 2010 йилнинг 1 юнидан бошлаб чакана савдо корхоналари, микро фирмалар ва хизмат кўрсатиш соҳасининг кичик корхоналари қонун ҳужжатларига мувофиқ ягона солик тўловларини тўлайдилар, аммо худди шундай фаолият турини амалга ошираётган якка тартибдаги тадбиркорлар томонидан тўланадиган қатъий белгиланган солик миқдоридан кам бўлмаган суммани тўлайдилар.

Ўзбекистон Республикаси Молия вазирлиги Давлат солик қўмитаси билан биргаликда бир ой муддатда қонун ҳужжатларига тегишли ўзгартиришлар тўгрисида Вазирлар Маҳкамасига таклифлар киритсин ва ягона солик тўловини тўловчилар уни тўлашнинг янги тартиби тўгрисида белгиланган тартибда хабардор қилинишини таъминласин.

8. Ўзбекистон Республикаси Давлат солик қўмитаси, Давлат божхона қўмитаси, Молия вазирлиги, Адлия вазирлиги бошқа манфаатдор вазирликлар ва идоралар билан биргаликда бир ой муддатда бозорлар ва савдо комплексларининг фаолиятини тартибга солувчи мөъёрий-хукукий ҳужжатларга кўшимчалар киритиш, шунингдек қонун ҳужжатларига мазкур қарордан келиб чиқадиган ўзгартиши ва кўшимчалар тўгрисида Вазирлар Маҳкамасига таклифлар киритсин.

9. Ушбу қарорнинг ижросини назорат қилиш Ўзбекистон Республикасининг Бош вазири Ш.М.Мирзиёев зиммасига юклансин.

**Ўзбекистон Республикаси Президенти
И.Каримов.**

Тошкент ш.,
2010 йил 26 апрель
ПҚ-1326-сон.

Ўзбекистон Республикаси Президентининг
2010 йил 26 апрелдаги ПҚ-1326-сон қарорига
1-ИЛОВА

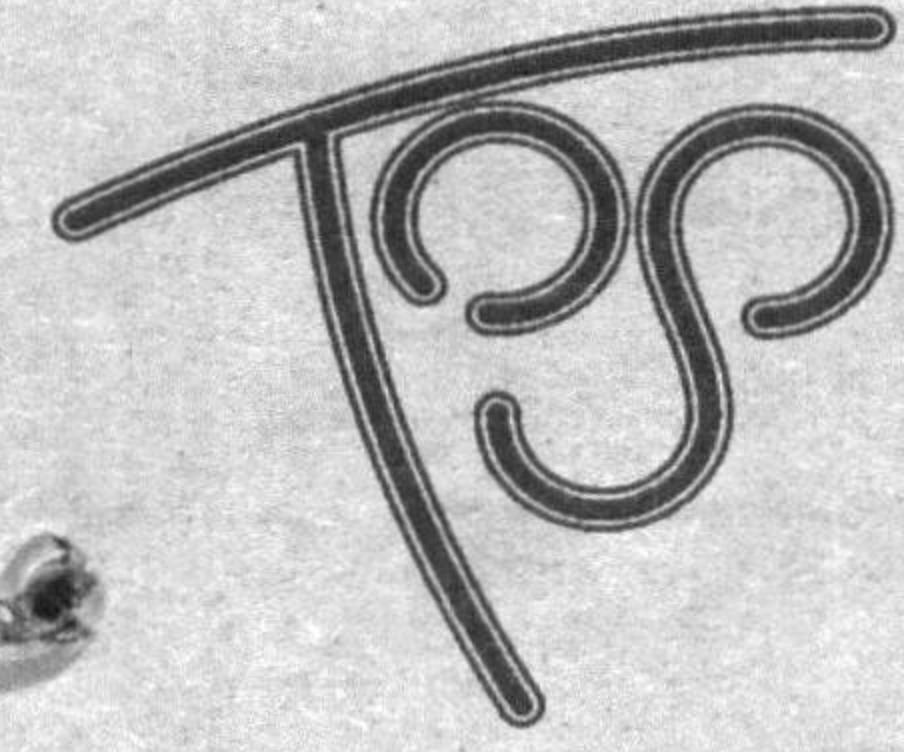
**САВДО КОМПЛЕКСЛАРИ, ДЕҲҚОН, ИХТИСОСЛАШТИРИЛГАН ВА
БЮОМ БОЗОРЛАРИДА ФИСКАЛ ХОТИРАЛИ НАЗОРАТ-КАССА
МАШИНАЛАРИНИ МАЖБУРИЙ РАВИШДА ҚЎЛЛАНГАН ҲОЛДА
АҲОЛИ БИЛАН ПУЛ ҲИСОБ-КИТОБЛАРИНИ АМАЛГА ОШИРУВЧИ
ҚЎШИМЧА ОБЪЕКTLAR
РЎЙХАТИ**

1. Озиқ-овқат ва ноозиқ-овқат товарларини реализация қилиш бўйича умумфойдаланадиган ихтисослаштирилган турғун павильонлар.
2. Автотранспорт воситаларини вақтинча сақлаш, шу жумладан бозорга туташ ҳудудларда вақтинча сақлаш жойлари.
3. Аҳолидан тўловларни, шу жумладан ўй-жой-коммунал хизматлар, телефон ва уяли алоқа хизматлари учун тўловларни қабул қилиш пунктлари.
4. Бозорларнинг маъмурити томонидан бир марталик йигим ва ижара тўловларини қабул қилиш пунктлари.

ТОВАРНИНГ ОЛИБ КИРИЛИШИ ВА БОЖХОНА ТЎЛОVLARI

**ТЎЛANIШI ФАКТИНИ ТАСДИҚЛАЙДИГАН БОЖХОНА
ДЕКЛАРАЦИЯСИ РАСМИЙЛАШТИРИЛГАН САНАДАН КЕЙИН 12 ОЙ
УТГАЧ САВДОГА ҚЎЙИЛГАН ВА ЧАКАНА САВДОДА РЕАЛИЗАЦИЯ
ҚИЛИНИШИГА ЙЎЛ ҚЎЙИЛМАЙДИГАН ТАЙЁР ИМПОРТ
ИСТЕММОЛ ТОVARLARI
РЎЙХАТИ
Товарларнинг номи**

1. Тикувчилик буюмлари
2. Устки трикотаж
3. Ички трикотаж
4. Спорт трикотажи
5. Пайпоклар
6. Кўрпа-тўшак филофлари (алоҳида алоҳида ва комплект ҳолда)
7. Тюль-гардин полотноси ва буюмлари
8. Пахмок сочиқлар, чойшаблар, ҳалатлар
9. Чарм пойабзал
10. Телевизорлар
11. Музлатгичлар
12. Кондиционерлар
13. Электр дазмоллар

TOP 100

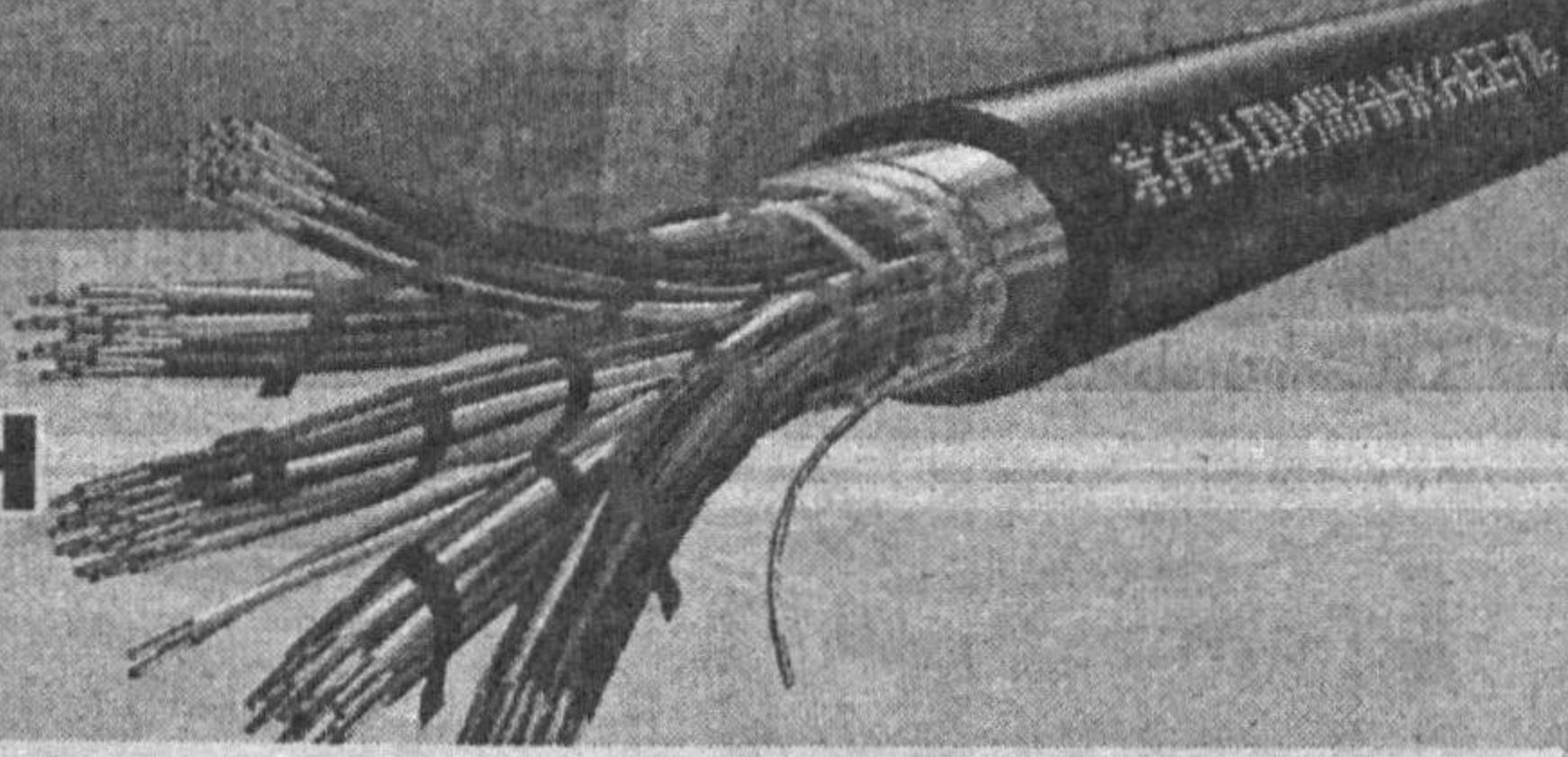
ЭНГ ЯХШИСИНИ ТОП!

«Норма маслачатор» N 18 (251) 2010 йил 30 апрель

МДХдаги ЭНГ ЙИРИК ИШЛАБ ЧИҚАРУВЧИЛАРДАН БИРИ

**НДИЖОН
КАБЕЛЬ
ЗАВОДИ**

ТОВАР СЕРТИФИКАТЛАНГАН

РЕАЛ НАРХЛАР БҮЙИЧА СИФАТ ВА КАФОЛАТ

Тошкент ш., Қибрай (собиқ М.Жалил) күч., 92. Тел.: (99871) 150-11-77 (күп тармоқ), 150-55-66 e-mail: tashkent@ak.uz, www.cable.uz

«Республика Кўчмас мулк биржаси» ЁАЖ ва унинг вилоят филиалларида бошлангич баҳоси ошиб бориш тартибида ўтказиладиган очик аукцион савдосига таклиф этади!

I. РКМБ Марказий идораси аукцион савдосига такроран Суд департаментининг Тошкент шаҳар ҳудудий бошқармаси томонидан 06.03.2006 й. ЖСК-1-88/2006-сонли ижро ҳужжатига асосан куйидаги мол-мулклар кўйилмоқда: 1. Тошкент в., Қибрай т., "Мичурин дала ҳовличилар" ҳудудида жойлашган, 67-сонли дала ҳовли. Бошлангич баҳоси – 331 316 115 сўм. 2. Тошкент ш., Юнособод т., Низомий кўчасидаги 12-й, курилиши тугалланмаган ўй-жой. Бошлангич баҳоси – 192 558 500 сўм.

Аукцион савдосига Мирзо Улуғбек тумани СИБ томонидан куйидаги мол-мулклар кўйилмоқда: 1. Тошкент шаҳар, Чилонзор тумани, Фарҳод кўчасида жойлашган "АНВАРБЕК" тўйхонаси (ижро ҳужжати 17.03.09 й. №5017/17). Бошлангич баҳоси – 1 723 318 200 сўм. 2. Тошкент шаҳар, М.Улуғбек тумани, Ш.Бурхонов кўчасида жойлашган 59"А"-й (ижро ҳужжати 17.03.09 й. №5017/17). Бошлангич баҳоси – 467 244 630 сўм. 3. Тошкент шаҳар, М.Улуғбек тумани, Зайтун кўчасида жойлашган 3-5-7-йлар (ижро ҳужжати 17.03.09 й. №5017/17).

Бошлангич баҳоси – 1 115 292 600 сўм.

Аукцион савдоси 2010 йил 18 май куни соат 11.00 да бўлиб ўтади.

Аукцион савдоларида қатнашиш учун талабгорлар савдо ташкилотчиси билан тузиладиган закалат келишувига асосан, мулк бошлангич баҳосининг 10%дан кам бўлмаган миқдорда закалат пулини, тўлов ҳужжатида ижро ҳужжати рақами ва санасини кўрсатган ҳолда РКМБнинг ОАИКБ "Ипак йўли банки" Саффон ф-даги кўйидаги хисобракамига тўлашлари шарт: x/r: 20210000300571452114, МФО: 01036, ИНН: 200933850. Манзилимиз: Тошкент ш., С.Рахимов т., М.Ўразбоев кўчаси, 1-А-й. Тел. 228-7952.

II. РКМБ Хоразм вилояти филиалининг аукцион савдосига Урганч шаҳар суд ижроилари бўлими томонидан хатланган 10.11.2009 йилдаги 10955-сонли, 11.12.2009 йилдаги 12645-сонли ижро варажаларига асосан "Хоразмқуриши" МЧЖнинг ХорПМКсига қарашли бўлган, Урганч шаҳар, И.Дусов кўчаси, 11-йда жойлашган, умумий ер майдони – 1 035,64 кв. метрни, шундан қурилиш ости ер майдони – 500,64 кв. метрни ташкил қилган гараж биноси. Бошлангич баҳоси – 100 775 300 сўм.

Аукцион савдоси 2010 йил 4 июль куни соат 11.00 да бўлиб ўтади.

Аукцион савдоларида қатнашиш учун талабгорлар савдо ташкилотчиси билан тузиладиган закалат келишувига асосан, мулк бошлангич баҳосининг 10 фоизидан кам бўлмаган миқдорда закалат пулини, ҳар бир мулк учун алоҳида тартибида, тўлов ҳужжатида ижро ҳужжати рақами ва санасини кўрсатган ҳолда РКМБнинг Хоразм вилояти филиалидаги кўйидаги хисобракамига тўлашлари шарт: 20210000700571452056, АТИБ «Ипотека» банки «Тинчлик» филиали, МФО: 00580, ИНН: 200933850. Манзил: Хоразм вилояти, Урганч шаҳри, Й.Бобоевон кўчаси, 23-й. Телефон: 8 (362) 226-43-64, 226-32-63, факс: 224-36-97.

III. РКМБ Сирдарё вилояти филиалининг аукцион савдосига 2010 йил 1 июнь куни соат 11.00 да Гулистан шаҳри "Бизнес маркази" биносининг мажлислар залида бўлиб ўтадиган аукцион савдосига Мирзаобод туман суд ижроилари бўлими томонидан Сирдарё вилоят ҳўжалик судининг 2008 йил 7 июльдаги 12-0809/7772(27.1)-сонли суд бўйргига асосан Мирзаобод туман ДСИ фойдасига боқимонда қарзни ундириш эвазига хатланган: Сирдарё вилояти, Мирзаобод тумани, Наврўз қўргони ҳудудида жойлашган Мирзаобод туман МТП АЖга тегиши бўлган ер участкасининг умумий майдони 41 829,12 кв. м бўлган пойдевори бетон, девори пишган фишт, томи шифер, 2 қаватли таъминалаб ҳолдаги идора биноси кўйилмоқда. Бошлангич баҳоси – 222 290 389 сўм.

Мазкур савдолarda қатнашиш учун талабгорлар "Савдо ташкилотчиси" билан тузиладиган закалат келишувига асосан, мулк бошлангич баҳосининг 10 фоизидан кам бўлмаган миқдорда закалат пулини ҳар бир мулк учун алоҳида тартибида, тўлов ҳужжатида ижро ҳужжати рақами ва санасини кўрсатган ҳолда "Савдо ташкилотчиси" РКМБ Сирдарё вилоят филиалининг ДТ Ҳалқ банки Сирдарё шаҳар филиалидаги кўйидаги хисобракамига тўлашлари шарт: МФО 00760, ИНН: 200933850, x/r: 20210000800571452122.

Манзил: Гулистан шаҳар, "Бизнес маркази" биноси, 3-қават, 56-хона. Тел.: (8-3672) 26-28-93, 26-38-91.

IV. РКМБ Бухоро вилояти филиалининг аукцион савдосига Суд департаментининг Бухоро вилоят худудий бошқармаси томонидан хатланган Бухоро вилоят ҳўжалик судининг 01.03.2010 йилдаги 20-0902/21844-сонли ижро варажасига асосан "Жондор истиқлол" ММТПга тегиши 2008 йилда ишлаб чиқарилган, давлат рақами 8589 1-БГ бўлган "КЛАСС Доминатор-130" русумли дон ўрувчи комбайнин кўйилмоқда. Бошлангич баҳоси – 102 000 000 сўм.

Аукцион савдоси 2010 йил 3 июнь куни соат 11.00 да бўлиб ўтади.

Аукцион савдоларида қатнашиш учун талабгорлар савдо ташкилотчиси билан тузиладиган закалат келишувига асосан, мулк бошлангич баҳосининг 10 фоизидан кам бўлмаган миқдорда закалат пулини, тўлов ҳужжатида ижро ҳужжати рақами ва санасини кўрсатган ҳолда РКМБ Бухоро ф-лининг Турон банк Бухоро филиалидаги кўйидаги хисобракамига тўлашлари шарт: x/r: 20210000200571452129, МФО: 00111, ИНН: 200933850. Манзил: Бухоро ш., Мустақиллик кўчаси, 10-й, 4-қават. Телефонлар: (8 365) 223-71-36, 223-71-30.

Юкорида кўрсатилган мол-мулклар билан тегиши суд ижроилари бўлими вакили иштирокида беносита жойига чиқиб танишиш мумкин. Аукцион савдосида иштирок этиши учун талабгорлардан аризаларни қабул қилиши аукцион савдосига бир кун қолганда тўхтатилади.

Диккат!

Республика Кўчмас мулк биржаси ва унинг ҳудудий филиаллари бюджет ташкилотлари ҳамда давлат унитар корхоналари мол-мулкларининг оммавий савдоларини ташкил этишини алоҳида маълум қилади. Оммавий савдолар мулк эгасининг ихтиёрига кўра беносита жойларга чиқиб ўтказилиши мумкин.

www.rkmb.uz. Лицензия: DB 001 №000004.

ТОВАРЛАР ВА ХИЗМАТЛАР БИЗНЕС ПАНОРАМАСИ

ЭНЕРГИЯНИ ТЕЖАШ МАҚСАДИДА

QUVVAT®

ишилаб чиқаради

**ЭЛЕКТРОН
СУВ ҲИСОБЛАГИЧЛАР
ИССИКЛИК ҲИСОБЛАГИЧЛАР**
SUMMATOR-3

Товарлар сертификатланган

Хизматлар лицензияланган

Ангрен ш. +(99870) 662 44 77, +(99893) 182 46 57, Тошкент ш. +(99898) 300 22 67

E-mail: sales@quvvat.uz, web-site: www.quvvat.uz

112-09

Ташкилот нақд пулсиз ҳисоб-китоб йўли билан куйидагиларни сотади

♦ **ТИҚИНЛИ АРМАТУРА: ЗУЛФИЛЛАР, ВЕНТИЛЛАР, КЛАПАНЛАР,
ЗАТВОРЛАР, КОНДЕНСАТ ҚАЙТАРГИЧЛАР, КРАНЛАР** (зангламайдиган,
пўлат, чўян, алюминий, пластмассадан, гуммирланган)

♦ **ЛИФТЛАР 100 дан 5000 кг гача (йўловчи, юк ташувчилар)**

- ♦ Фавворали арматура Ø 65/350
- ♦ Насос X-250-200-315 T, X-200-150-500 K-CD-УЗ ЛНС-500/10
- ♦ Электр, кўлда ишлайдиган насослар
- ♦ МСК 1000/350
- ♦ КТЦ, УКВ, КТН саноат кондиционерлари
- ♦ Дизель кўчма электр станцияси 60 кВт
- ♦ Муз генератори (30x30 мм ли кубиклар)
- ♦ "Россияника" электр плитлари (4 конфорка, духовка бор)
- ♦ Сув, будаг ишлайдиган калориферлар, КИД, КВУ клапанлари
- ♦ Гидрантлар, ўт ўчирувчилар инглари

Тел./факс 273-83-86, 273-95-90, 175-81-56 (уали). E-mail:kaspi64@bk.ru

021-09

“Интеграл стар” ХК тақлиф қилади

ЁФОЧ-ТАХТА МАТЕРИАЛЛАРИ
ассортиментда

Хизматлар лицензияланган

Товарлар сертификатланган

Тулов - исталган шаклда

Тел. 303-16-46, факс 274-66-77

**«UNIKS-STAR» МЧЖ
НАСОСЛАР**

чукурликлар учун ЭЦВ 4, 6, 8, 10 туридаги
дренаж учун ГНОМ туридаги

К туридаги, Консоль

"КАСКАД" КЎЗ

ТЕЛ.: 253-87-80, 188-98-38, WWW.NASOS.UZ

Рўйхатлар

Тошкент шаҳар ҳўжалик судининг ҳал қилув коррорларига асосан
Хамза туманидаги тутатилётган корхоналар РЎЙХАТИ

Корхона номи	СТИР	Карор рақами
"YANGIOBOD-FARM" МЧЖ	205466280	10-1015/4098
"KYUNG DONG CELLULOSE" МЧЖ	301057325	10-1015/4093
"DILMUROD VA SUNNATILLO" ХК	300937755	10-1015/4095
"BOTIR UNIVERSAL BIZNES" ХК	301186044	10-1015/4097
"MAXSUDXON MEXH NURI" ХК	300969580	10-1015/4085
"VORIS MEDIA" МЧЖ	300821441	10-1015/4094
"OISHA OPTIKA" ЧК	300887834	10-1015/4090
"PRIMA VALENTINA" ХК	201538794	10-1015/4084
"SAURZIYOM SERVIS" ХК	300815037	10-1015/4092
"LUX EXTENEBRIS" ХК	301090822	10-1015/4091
"NAFIS PARVOZ" МЧЖ	300635585	10-1015/4093
"MUHITDIN BALIQCHI SERVIS" МЧЖ	300434242	10-1015/4086
"SORIM HAN SERVIS" МЧЖ	300036341	10-1015/4088
"SKY MOON STARS" МЧЖ	300763238	10-1015/4089
"LAFANTEYN" МЧЖ	301199503	10-1015/4087

Карор санаси: 2010 йил 5 апрель		

<tbl_r cells="3" ix="1" maxcspan="

"Аудит-Варн" МЧЖ
аудиторлик ташкилоти
УЗБЕКИСТОННИНГ БУТИН
ХУДУДИДА, БХМС ВА МХС
БҮЙИЧА ИСТАЛГАН ТУРДАГИ
АУДИТОРИК ТЕКШИРУВЛАРИНИ
120-10 УТКАЗАДИ

2008 йил 16 майдаги 000172-сон лицензия
Тел.: 8(371) 2762099,
уали: +99891192248, +998977582055
Тошкент ш., Бунёдкор күч., 42
Тошкент вил., тел. +998974541664

ЎЗР АВНИНГ 12.01.2005 йилдаги 991-сонли гувоҳномаси.
28.03.2008 йилдаги 00642-сонли лицензия
"AMIR-AUDIT" МЧЖ
• Ҳамма турдаги аудиторлик хизматлари
• Бухгалтерия ҳисоботи ва баланс тузиш
Устав капиталимиз - ЎзРадиги 5000 ЭКИХДАН ортиқ
САР сертификатига эга аудиторлар керак.

Тел: 409-04-23. Факс: 294-77-48

"NAZORAT-AUDIT" МЧЖ
аудиторлик ташкилоти
Менинг 28.07.2008 йилдаги 00067-сон лицензияси
Барча хўжалик юритувчи субъектларниң аудиторлик текширувлари

Хизматлар ҳалқаро малакага эга аудиторлар томонидан кўрсатилади

e-mail: nazorat_audit@mail.ru
8-371-2794716, +99897 402-05-00
+99889 258-57-97, +99897 340-98-65
8-371-2794401

"AUDIT INCOME" МЧЖ

барча хўжалик юритувчи субъектларда аудиторлик текширувлари ўтказамиш

Н1375 Хизматлар лицензияланган
29.12.2007 йилдаги АФ 00181-сон лицензия.

БАРЧА ТУРДАГИ ХИЗМАТЛАР:

• аудиторлик • солик солиш
• консалтинг • тиклаш

Бухгалтерия ҳисобини йўлга кўйиш, "1C: Бухгалтерия", шунингдек янги барпо этилаётган ташкилотлар учун хизматлар ва бошқа малакали хизматлар.

Манзил: Тошкент ш., Сарабустон күч., За, 2/15 корпус

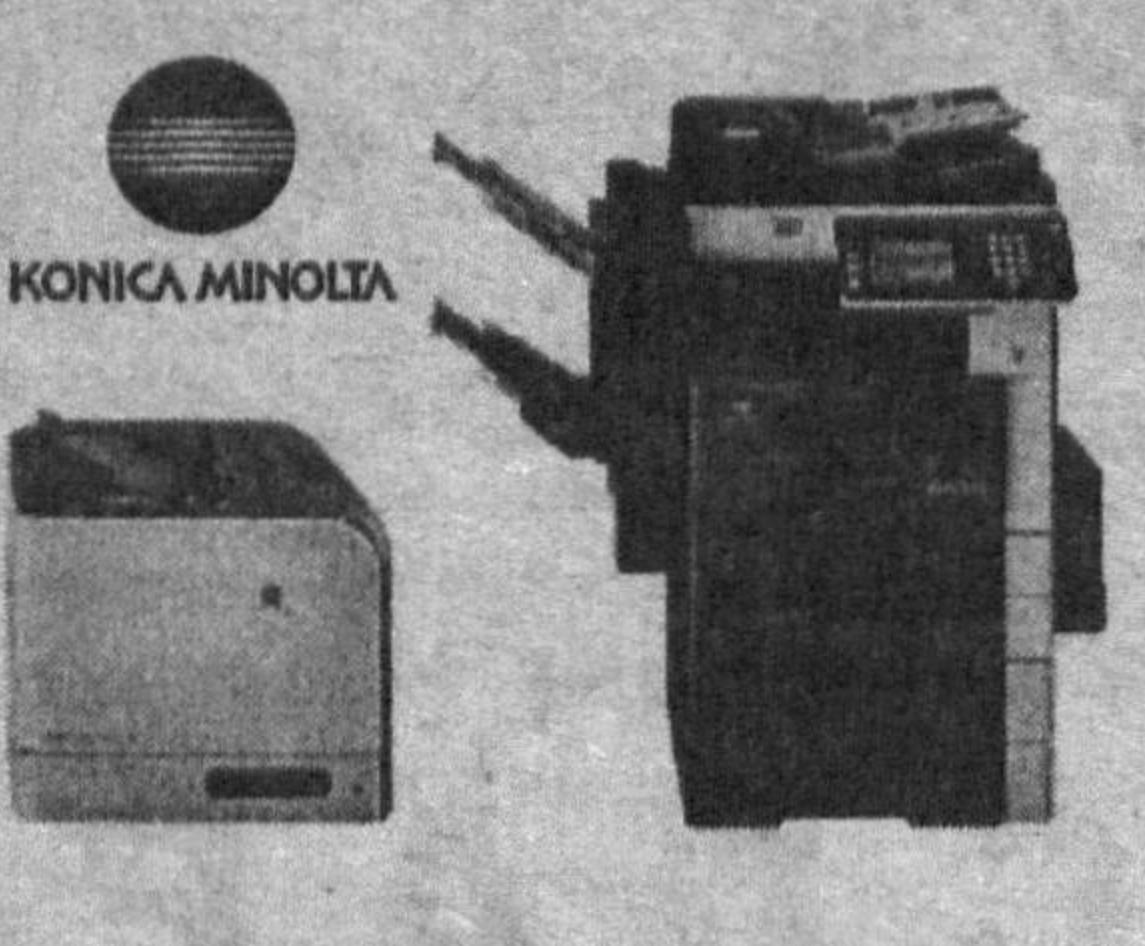
тел.: (+99871) 256-25-18, 254-06-08

e-mail: inkam_co@mail.ru www.audit-income.uz

TURON

**САМАРАЛИ ҲУЖЖАТ АЙЛАНИШИ
ВА ТЕЗКОР БОСМА УЧУН ЕЧИМЛАР**

- ✓ Konica Minolta нинг тўлиқ рангли ва монохром копирлари, принтерлари, кўпфункцияли офис тизимлари, сермаҳсул босма тизимлари
- ✓ RISO рақамли мини-босмахоналар, матбаа ускуналарининг кенг доираси
- ✓ ACCO Brands офис ускуналари
- ✓ Персонал компьютерлар ва лицензион дастурий таъминот

K SECURITY Adobe COREL

- Фойдаланишнинг бутун даврига кафолат, техник кузатув
- Оригинал сарфлаш материаллари ва бутловчи буюмлар

Товар сертификатланган

100-09

ATK TURON – Konica Minolta, RISO, ACCO Brands нинг расмий ҳамкори
Тел./факс: 237 47 00, 237 48 00. E-mail: info@atcturon.uz. www.atcturon.uz

*Тошкент шаҳар хўжалик судининг 2010 йил 23 апрелдаги ҳал қилув қарорларига асосан

Учтепа туманидаги тугатилаётган корхоналар РЎЙХАТИ

Корхона номи	СТИР	Рўйхатта олинган рақами ва санаси	Юридик манзили	Қарор рақами
"INTELLEKTUAL LOYIHALAR MARKAZI"	205982280	000892-01	20.01.06	Фарҳод кўч., 21
"INTER STROY UNIVERSAL BIZNES"	300600265	001861-01	24.10.07	Чилонзор 24-26-77
"BALZAMIN SAVDO"	301353374	003200-01	21.10.09	Фозилтепа кўч., 10
"SEDONA"	204624489	383	30.03.01	Гулистон 4-тор кўч., 29
"GLOBAL BERNAT"	301353374	000503-01	03.02.05	Б.Саккокий кўч., 4
"MEHRIBONLIK SARİ"	300845926	002199-01	26.05.08	Ўриззор,
"VOSTOK AVISINA MEDIO TRED"	206655837	001079-01	14.06.06	Зарафшон кўч., 21
"REGION NEFTGAZSTROY"	202622647	002643-01	20.01.09	Ҳакиқат кўч., 39а
"NABIRA MUBORAK"	301255378	003017-01	07.07.09	Чилонзор 26-16
"GRAMADA STROY MIR"	206682005	001098-01	29.06.06	Чевар 1-тор кўч., 7
"INTERYER MAKSIMUS ELIT"	300122457	001348-01	09.01.07	Шоир 3-тор кўч., 35
"MEGA INTERNATIONAL STAR"	301273395	003039-01	22.07.09	Чилонзор 11-14-67
Мазкур корхоналарнинг тўртбурчакли тамглари ва думалоқ муҳрлари ҳақиқий эмас деб ҳисблансин. Даъволар ёзлон чиқсан кундан бошлаб 2 ой давомида Учтепа тумани Ҳокимияти биносининг 3-қаватидаги 4-хонада қабул қилинади.				Гулсанам кўч., 22
***				10-017/5249(21)

Тошкент шаҳар хўжалик судининг 2010 йил 19 апрелдаги қарорларига асосан Шайхонтохур туманидаги тугатилаётган корхоналар РЎЙХАТИ

Корхона номи	СТИР	Рўйхатдан ўтган санаси ва рақами	Манзили	Қарор рақами
"VIS-A VIS" МЧЖ	204692990	13.10.03 000005-09	M-15, 11a Қодирий кўч.	10-1007/4857
"DIL-DJAMSHID INVEST" МЧЖ	205543233	17.03.05 671-09	С.Дарваза кўч., 2-17	10-1007/4855
"ALYUPAN BEST"	300589406	10.11.07 002157-09	Улфат кўч., 19	10-1007/4852
"ALI HASIM"	300857246	06.05.08 002662-09	С.Дарваза кўч., 1-49	10-1007/4853
"GEOSTAR UNIVERSAL"	300865538	16.06.08 002682-09	Х.Мусахонова кўч., 39	10-1007/4850
"AZAMAT-GERMAS INVEST INTERNATI"	301026298	13.01.09 003052-09	Навоий кўч., 7	10-1007/4860
"ZIYODA-AZIZA" МЧЖ	205636694	25.04.05 750-09	Х.Асомов кўч., 75	10-1007/4862
"KARTGEOD" МЧЖ	206960309	05.05.08 2569-09	Олмазор кўч.	10-1007/4851
"LUXELL BUSINESS" МЧЖ	206962090	21.05.08 2628-09	Навоий кўч. савдо растаси	10-1007/4861
"KLEOPATRA SERVIS"	300503045	07.04.07 001972-09	А.Қодирий кўч., 7а	10-1007/4858
"T.SH.SERVIS"	201250087	09.11.95 1090/9	Есенин кўч., 11-2	10-1007/4856
"FIRST CHOICE SERVIS" МЧЖ	300913231	15.08.08 002800-09	Марказ-14-8-12	10-1007/4854
Мазкур корхоналарнинг тўртбурчакли тамглари ва штамплари бекор қилинади. Дебитор ва кредитор даъволари ёзлон чоғ этилган кундан бошлаб 2 ой муддат мобайнида маҳсус комиссия томонидан Тошкент ш., А.Қодирий кўчаси, 7а-йй манзили бўйича жойлашган Шайхонтохур тумани Ҳокимияти биносининг 2-қаватидаги Тадбиркорларни рўйхатга олиш хонасида қабул қилинади.				Тел. 241-87-45.

Икимсодий-хукукий газета

НОРМА МАСЛАХАТЧИ

СОЛИКЛАР
БУХГАЛЬТЕРИЯ
ХУКУК

ТАССИСЧИ "Norma Hamkor" МЧЖ

Газета 2006 йил 26 декабрда
Ўзбекистон Матбуот ва ахборот
агентлигига рўйхатга олинди.
Рўйхат рақами 0074.

БОШ МУҲАРРИР

ФАРХОД КУРБОНБОЕВ

ТАҲРИРИЯТ МАНЗИЛИ:
Тошкент ш., Миробод тумани,
Таллимаржон кўч., 1/1
E-mail: sbxahbor@mail.ru

Нашр учун масъул:
Нодир Алимов

Муаллифлар фикри доим ҳам таҳририят нуқтаи-назарига мос келавермайди.

Таҳририят оғоҳлантирадиқи, газетамизда мавжуд ахборотдан фойдаланганлиқ, фойдаланмаганилик ёки мувофиқ равшида

муштарийлар билан ёзишиб турши имкониятига эга эмас.

"Норма маслаҳатчи" да ёзлон қилинган материалларни тўлиқ ёки қисман кўчириб боссиз, электрон ва бошқа манбаларда

кўпайтириш, тарқатишга факат "Norma" МЧЖ билан тузилган шартнома асосида ийёқ қўйилади.

Газета таҳририят томонидан тайёрланган диапозитлар ёрдамида "TOPPRINT" МЧЖ

босмахонасида босилиши (Тошкент ш., Миробод тумани, Таллимаржон кўч., 1/1).

Индекс – 186 Буюртма 565 Алади 5400. Бахоси келингиздан ўрхда

Газета 2010 йил 30 апрельда савт 20.00 да топширилди.

ISSN 2010-5223